

Statutární město Ostrava
Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
úřad městského obvodu

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Výroční zpráva za rok 2009

Vypracoval: **Bc. Dagmar Bradová, vedoucí odboru sociálních věcí**
Mgr. Alena Antoszyková, vedoucí oddělení péče o občany
Datum: **22. dubna 2010**

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OBSAH

1. Základní údaje	3
2. Organizační struktura	3
3. Poslání	4
4. Cíl	4
5. Cílová skupina	4
6. Principy	4
7. Poskytování pečovatelské služby	5
8. Rozpočet pečovatelské služby	5
9. Nejčastěji poskytované úkony	6
10. Stížnosti a podněty	6
11. Kontrolní a metodická činnost	7
12. Domy s pečovatelskou službou	7
13. Cíle pečovatelské služby pro rok 2010	7
14. Závěr	8
15. Příloha č. 1. – Aktivity klubů seniorů	9

1. Základní údaje

Na základě žádosti statutárního města Ostrava, městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz byla rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dne 2. 10. 2007 zaregistrována pečovatelská služba v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Název: Pečovatelská služba

Adresa: Prokešovo náměstí 8, 729 29 Ostrava

Sídlo PS: Ostrčilova 4, 729 29 Ostrava

Telefon: 599 443 253, 599 443 503

Webové stránky: www.moap.cz

IČO: 00845451

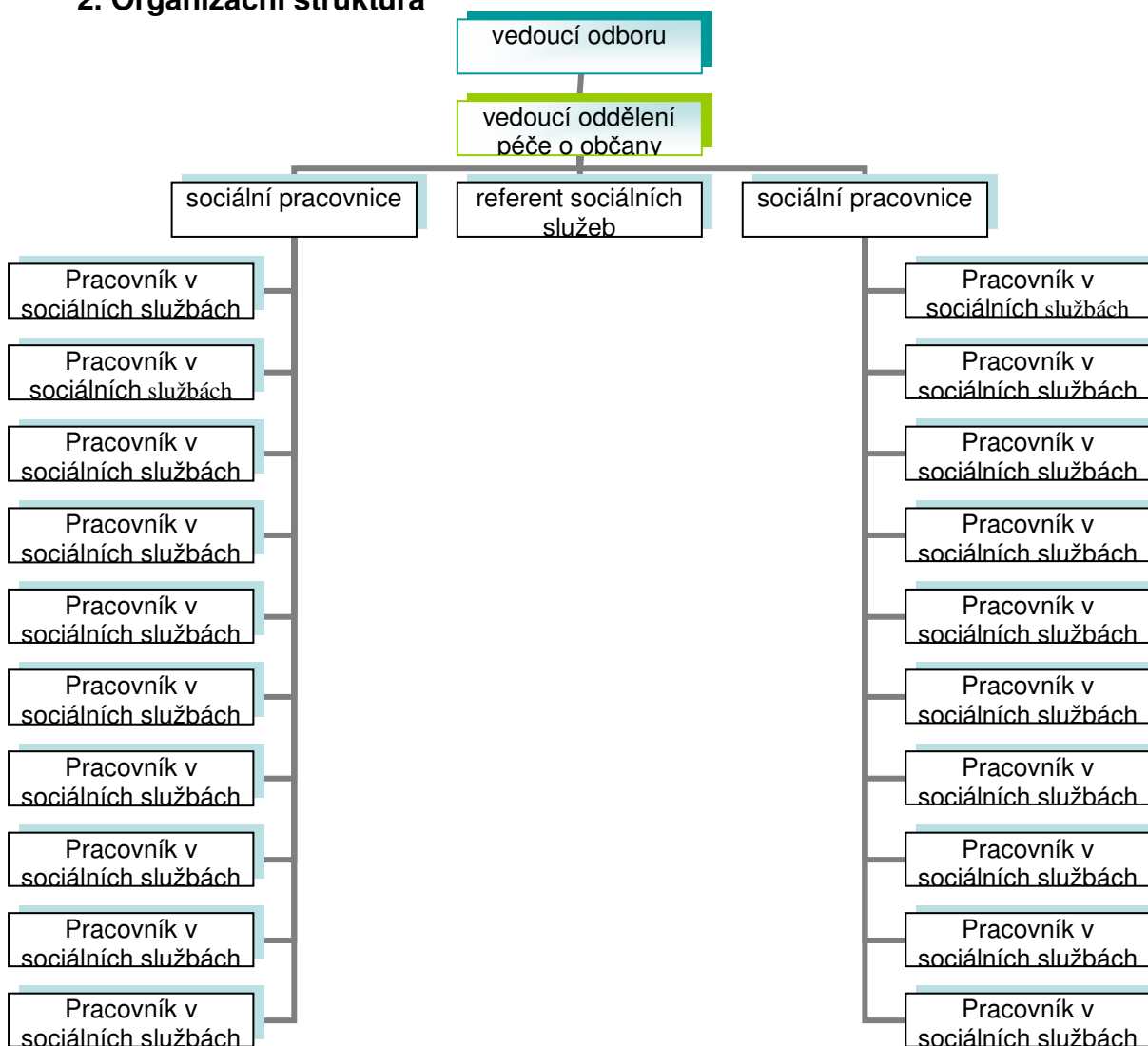
DIČ: CZ00845451

Vedoucí odboru sociálních věcí: Bc. Dagmar Bradová

Vedoucí oddělení péče o občany: Mgr. Alena Antoszyková

Sociální pracovníci: Mgr. Renáta Kunzová, Jana Klárová

2. Organizační struktura

Pečovatelská služba má 20 pracovníků v sociálních službách, 2 sociální pracovnice a 1 referenta sociálních služeb. Všichni pracovníci v sociálních službách jsou zaměstnáni na plný úvazek 40 hod. týdně. Všichni zaměstnanci si průběžně prohlubují svou kvalifikaci účastí na školeních organizovaných v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a plány vzdělávání, resp. plány osobních profesních cílů. V roce 2009 se pro pracovníky v sociálních službách uskutečnila 4x supervize, která představuje důležitou oblast profesního růstu. Cílem supervize je pomáhat jedinci, týmu, skupině nebo organizaci vnímat vlastní práci a vztahy, nalézat nová řešení problematických situací.

V roce 2009 byl uzavřen pracovní poměr se dvěma zaměstnanci. První z nich nastoupil po rozvázání pracovního poměru s pracovníkem, který nesplňoval kvalifikaci pro výkon činnosti, druhým byl referent sociálních služeb, který nastoupil na dosud neobsazené pracovní místo a poté z důvodu přestěhování sídla pečovatelské služby na ul. Ostrčilova, a tím ušetření jednoho pracovního místa, byl v rámci reorganizace převeden na jinou práci, konkrétně na oddělení sociálních dávek. Žádný ze zaměstnanců pracovní poměr nerozvázel.

Umožňujeme rovněž praxi studentům vyšších odborných a vysokých škol z oborů se sociálním zaměřením. V r. 2009 vykonávalo na úseku sociálních služeb tuto praxi celkem 13 studentů Vyšší odborné školy sociální a Ostravské univerzity.

3. Poslání

Posláním městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz jako registrovaného poskytovatele sociálních služeb je formou terénní pečovatelské služby zajistit potřebnou pomoc seniorům a zdravotně postiženým osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci, při zvládnutí péče o vlastní osobu a domácnost. Městský obvod poskytuje pečovatelskou službu v rozsahu svých možností definovaných v „Nabídce poskytovaných úkonů pečovatelské služby“ tak, aby služba byla poskytována dle individuálních potřeb osob, v jejich zájmu a v náležité kvalitě a aby rozvíjením samostatnosti osob posilovala jejich sociální začleňování.

4. Cíl

Cílem městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz při poskytování pečovatelské služby je odborně a kvalitně poskytovanou pečovatelskou službou s fungujícím systémem individuálního plánování podporovat uživatele v samostatnosti a umožnit jim zachovat přirozený životní styl a co nejdéle setrvat v domácím prostředí.

5. Cílová skupina

Pečovatelská služba je určena osobám, které

- mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení
- spadají do věkové struktury:
 - dospělí od 27 do 64 let
 - mladší senioři od 65 do 80 let
 - starší senioři nad 80 let

Služba se neposkytuje osobám, které

- vyžadují celodenní péči pečovatelské služby
- jsou v akutním stavu závislosti na alkoholu nebo jiných návykových látkách
- jsou v akutním stavu dekompenzace psychiatrického onemocnění

6. Principy

- Rovný přístup k uživatelům
- Důraz na svobodu volby uživatele
- Ochrana práv a osobních svobod uživatelů
- Poskytování služby podle individuálních potřeb uživatelů
- Pružnost a flexibilita

- Pomoc při sociálním začleňování organizováním zájmových a společenských aktivit
- Dodržování Etického kodexu pracovníků zajišťujících poskytování sociálních služeb městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz
- Průběžné vzdělávání a supervize pracovního týmu

7. Poskytování pečovatelské služby

Pečovatelská služba má své zázemí od listopadu 2009 na ul. Ostrčilova 4, Moravská Ostrava, kam se přestěhovala z ul. Sokolská a z ul. Gajdošova. Terénní sociální služba pomáhá ke zlepšení kvality života nejen vlastních uživatelů, ale také jejich rodinných příslušníků. V roce 2009 byla tato služba poskytnuta měsíčně 212 uživatelům, z nichž je 99 příjemci příspěvku na péči v různých stupních. Tato služba je poskytována na základě písemné smlouvy a podle předem dojednaného individuálního plánu. V roce 2009 bylo uzavřeno 50 nových smluv o poskytování pečovatelské služby. Uživatelů, kteří ukončili smlouvu o poskytování pečovatelské služby, bylo 49. Ve většině případů se jednalo o úmrtí uživatele.

Pečovatelská služba je poskytována v souladu se standardy kvality tak, jak nám ukládá zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a jeho prováděcí vyhláška č. 505/2006 Sb. V r. 2009 dokončil kolektiv pracovníků první verzi prováděcích dokumentů dle těchto standardů. Celkem byly odborem sociálních věcí předloženy a radou městského obvodu vydány 3 směrnice a vedoucí odboru vydala celkem 8 pokynů k zavedení standardů kvality do praxe. Všechny tyto dokumenty jsou a budou průběžně aktualizovány dle poznatků z praxe a také na základě novelizovaných právních předpisů pro sociální oblast.

Se způsobem poskytování pečovatelské služby a s možnostmi, které městský obvod nabízí v této oblasti pro cílovou skupinu osob, průběžně seznamujeme veřejnost na webových stránkách městského obvodu, formou letáček i osobní účastí na Dni sociálních služeb pořádaném statutárním městem Ostrava, na Dni seniorů pořádaném naším městským obvodem i při každodenním styku s občany.

V souladu s posláním městského obvodu při poskytování pečovatelské služby se nám mj. daří aktivizovat seniory jak k účasti na různých kulturních a společenských akcích, tak k vlastní činnosti v klubech seniorů, a tím přispívat k jejich sociálnímu začleňování. Přehled o jednotlivých aktivitách klubu seniorů tvoří přílohu č. 1 této zprávy.

Soustředujeme se také na zlepšování prostředí, ve kterém senioři vyvíjejí svou činnost. V roce 2009 jsme vybavili novým, světlým nábytkem a židlemi klub seniorů na ul. Dobrovského, pořídili jsme nové vybavení do kuchyňky, tj. hrnce, skleničky, příbory a drobné kuchyňské nádobí, to vše ze schváleného rozpočtu, aby nejen při konání různých klubových akcí, ale také při aktivní činnosti samotných seniorů, bylo možno podat občerstvení.

Zajišťujeme rovněž dostupnost odborné geriatrické péče pro seniory jednak na základě dohody s obvodní lékařkou, která 1 x za 14 dní poskytuje zdravotnickou službu a poradenství občanům žijícím v domě s pečovatelskou službou přímo ve vyhrazených prostorech domu, jednak předáváním seznamu spolupracujících odborníků, tj. zdravotnická doprava, nemocnice, lékařská služba první pomoci apod. zájemcům o pečovatelskou službu při kontaktu s nimi.

Uvedenými opatřeními jsme v průběhu r. 2009 mj. přispěli k realizaci strategického dokumentu Vlády České republiky „Kvalita života ve stáří“.

8. Rozpočet pečovatelské služby

Příjmy (v tis. Kč)

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnění	% plnění
Úhrady	6 050	4 277	3 183	74,41

Jedná se o veškeré příjmy, tj. úhrady za provedené úkony, stravu a její dovoz. Průměrná úhrada od jednoho uživatele činila 870,- Kč měsíčně za provedené úkony. Příjmy nebyly v plné výši naplněny z důvodu ukončení smluv s uživateli pečovatelské služby, kterým bylo zajišťováno pouze stravování.

V roce 2009 jsme úspěšně požádali o **dotaci z Ministerstva práce a sociálních věcí**, kterou jsme obdrželi ve výši **500 tis. Kč**, a to na platy pečovatelek. Tímto jsme ušetřili v rámci rozpočtu městského obvodu finanční částku, která mohla být použita pro jiné účely.

Dále jsme požádali o **dotaci z Moravskoslezského kraje** na projekt „Vzdělání – základ kvalitní práce“, kterou jsme rovněž obdrželi v požadované výši **58,5 tis. Kč** (aliquotní část pro pečovatelskou službu činila 42 tis. Kč) a která byla použita k zajištění vzdělávacích akreditovaných kursů pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky. Tato dotace byla zaúčtována v rámci účetních položek na vzdělávání na odboru vnitřních věcí a kanceláře tajemníka.

Výdaje (v tis. Kč)

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnění	% plnění
Nákup služeb	3 570	1 797	1 729	96,21
Platy	6 410	6 410	6 073	94,74
Provoz	530	530	521	98,30
Celkem	10 510	8 737	8 323	96,41

9. Nejčastěji poskytované úkony

leden	únor	březen	duben	květen	červen
Pomoc a podpora při podání jídla	Pomoc při osobní hygieně	Pomoc a podpora při podání jídla	Pomoc a podpora při podání jídla	Pomoc při oblékání a svlékání	Pomoc při oblékání a svlékání
Péče o vlasy a nehty	Dovoz nebo donáška jídla	Pomoc při osobní hygieně	Péče o vlasy a nehty	Dovoz nebo donáška jídla	Běžné nákupy a pochůzky
Běžné nákupy a pochůzky	Běžné nákupy a pochůzky	Běžné nákupy a pochůzky	Pomoc při oblékání a svlékání	Běžné nákupy a pochůzky	Praní a žehlení osobního prádla
Dovoz nebo donáška jídla	Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti	Dovoz nebo donáška jídla	Péče o vlasy a nehty	Dovoz nebo donáška jídla

červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti	Běžný úklid a údržba domácnosti
Praní a žehlení osobního prádla	Pomoc a podpora při podání jídla	Příprava a podání jídla, pití	Pomoc a podpora při podání jídla	Pomoc a podpora při podání jídla	Pomoc a podpora při podání jídla
Pomoc při oblékání a svlékání	Příprava a podání jídla, pití	Pomoc a podpora při podání jídla	Příprava a podání jídla, pití	Příprava a podání jídla, pití	Příprava a podání jídla, pití
Dovoz nebo donáška jídla	Pomoc při oblékání a svlékání	Pomoc při oblékání a svlékání	Praní a žehlení osobního prádla	Praní a žehlení osobního prádla	Pomoc při oblékání a svlékání

10. Stížnosti a podněty

V souladu se standardy kvality poskytovaných sociálních služeb věnujeme patřičnou pozornost případným stížnostem či podnětům týkajícím se poskytování pečovatelské služby. V roce 2009 byla podána jedna stížnost, a to na přístup doručovatelky tisku ke schránkám občanů v DPS Gajdošova 39. Tato stížnost byla vyhodnocena jako neopodstatněná a s doručovatelkou byl dohodnut způsob přístupu do domu.

11. Kontrolní a metodická činnost

V souladu s plánem kontrol pro rok 2009 a standardy kvality probíhaly kontroly vlastními pracovníky, a to zejména kontroly individuálních plánů uživatelů a kontroly předávání finančních hotovostí. Magistrát města Ostravy provedl v dubnu r. 2009 kontrolu, jejímž předmětem bylo vedení spisové dokumentace a správnost aplikace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zejména pak zjišťování potřeby poskytování sociálních služeb občanů nebo skupin osob na území obvodu, zajišťování dostupnosti informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na území obvodu, spolupráce s dalšími obcemi, krajem a ostatními poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

12. Domy s pečovatelskou službou

Městský obvod má statutem svěřen k výkonu své působnosti majetek, kterým se mj. rozumí také domy s pečovatelskou službou (DPS) na ul. Gajdošova a na ul. Dobrovského. Pravidla pro nájem bytů v těchto DPS upravuje vnitřní předpis ZAS 2008-04 „Zásady pronajímání bytů v domech s pečovatelskou službou“ vydaný Radou městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Kromě toho městský obvod využíval v r. 2009 pro své občany také určené byty v DPS na ul. Horymírova v Ostravě-Zábřehu na základě uživatelského rozvrhu schváleného Radou města Ostravy v předchozích letech.

Ke dni 31. 12. 2009 evidoval odbor celkem 218 žádostí o pronájem bytu v DPS od 202 žadatelů, přičemž 197 žadatelů má trvalý pobyt na území městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, 1 žadatel má trvalý pobyt na území městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky, 2 žadatelé na území měst. obvodu Ostrava - Poruba, 1 žadatel v obvodu Ostrava - Jih a 1 žadatel ve Vratimově.

Z těchto 218 žádostí o pronájem bytu v DPS je 198 žádostí o pronájem bytu v DPS na ul. Gajdošova (o pronájem bytu velikosti 1+1 evidujeme 124 žádostí, o pronájem bytu velikosti 2+1 evidujeme 74 žádostí) a 20 žádostí o pronájem bytu v DPS na ul. Dobrovského.

Za období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 bylo podáno celkem 33 žádostí o pronájem bytu v DPS. Dvě žádosti z uvedeného počtu nebyly po posouzení do evidence zařazeny. Jedna z důvodu nesplnění závazků vůči městskému obvodu a druhá pro neodpovídající zdravotní stav.

Za období 1. 1. 2009 - 31. 12. 2009 bylo pronajato žadatelům celkem 8 bytů v DPS. V průběhu roku 2009 jsme uskutečnili setkání s uživateli DPS, kde jsme probrali nejen problémy, ale také přednosti spojené se soužitím v DPS.

V souladu s usnesením 112. Rady města Ostravy ze dne 24. 11. 2009 statutární město Ostrava zrušilo na základě souhlasného vyjádření městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz uživatelský rozvrh městského obvodu k malometrážním bytům v DPS na ul. Horymírova, Ostrava – Zábřeh. S ohledem na výše uvedenou skutečnost jsme ukončili vedení evidence žádostí o pronájem bytů v tomto DPS.

13. Cíle pečovatelské služby pro rok 2010

Udržení potřebné úrovně a kvality, případně její zvýšení

- aktualizace vnitřních předpisů a pokynů zaměstnavatele zpracovaných v souladu se standardy kvality poskytovaných sociálních služeb
- průběžné proškolení všech pracovníků pečovatelské služby
- pokračování v pravidelných supervizích
- vyhodnocování a aktualizace individuálních plánů uživatelů pečovatelské služby
- aktivní vyhledávání občanů, kteří potřebují pomoc

- prezentace pečovatelské služby v měsíčníku Centrum, na webových stránkách obvodu, na Dni sociálních služeb atd.
- upevňování vztahů a spolupráce s obyvateli DPS v rámci setkání na podzim roku 2010
- formou dotazníkového šetření zjišťování požadavků, problémů, přání a spokojenosti se službami v průběhu roku 2010
- podporování aktivit obyvatel DPS v rámci klubové činnosti
- vzájemná konzultace a výměna zkušeností na společných setkáních s pracovníky ostatních městských obvodů
- aktivní účast v pracovní skupině „Senioři“ při přípravě 3. Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava

Více zdroje financování

Naší snahou bude, aby pečovatelská služba byla v r. 2010 opět financována z více zdrojů, tedy nejen z rozpočtu městského obvodu a prostřednictvím plateb uživatelů sociálních služeb městského obvodu. Budeme proto pokračovat ve vyhledávání dotačních programů v sociální oblasti tak, abychom na základě žádostí či zpracovaných projektů získali finanční prostředky z rozpočtu kraje, ze státního rozpočtu, případně z evropských fondů nebo z různých nadačních fondů.

14. Závěr

Tato zpráva je zpracována v souladu se směrnicí SME 2009-06 „Postup při hodnocení kvality poskytované pečovatelské služby“ vydané radou městského obvodu na základě standardu č. 1 „Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb“ a standardu č. 15 „Zvyšování kvality sociální služby“.

Tuto zprávu projednala Rada městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na své schůzi dne 24. května 2010 usnesením č. 4591/59/10.

Aktivity klubů seniorů

V objektech domů s pečovatelskou službou (dále DPS) se nacházejí dva ze tří klubů seniorů zřízených městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz. Třetí klub seniorů má své zázemí v bytovém domě na ul. Trocnovská. Kluby mohou využívat jak občané zde bydlící, tak i ostatní občané městského obvodu.

Klub seniorů na ulici Gajdošova svou velikostí a kapacitou (40 – 50 míst) nabízí největší možnost využívání. Konají se zde akce, které organizují sociální pracovnice odboru sociálních věcí samostatně nebo v součinnosti se seniory bydlící v domě s pečovatelskou službou. Přibývá stále více akcí, které si senioři organizují sami. Kromě prostoru klubu jsou využívány k akcím i zahrady u DPS na Gajdošově i na Dobrovského ulici.

Akce, které byly v roce 2009 organizovány odborem sociálních věcí, mají široký záběr a dají se rozdělit do pěti oblastí - na koncerty, besedy, zájmové akce, posezení u příležitosti oslav svátků a zájezdy.

Koncerty

Koncerty jsou oblíbené a hojně navštěvované. K vystupujícím patří studenti Janáčkovy konzervatoře Ostrava, Pěvecké sdružení Ostrava, dětský sbor Melodie při základní škole Gen. Píky, pěvci s výběrem z operet. Pro velký zájem jsou jednotlivé akce pořádány i dvakrát ročně.

Besedy

Do oblasti besed lze zařadit tradiční program „Křeslo pro hosta“, kde měli senioři možnost seznámit se zajímavými osobnostmi regionu. V roce 2009 to byla MUDr. Blanka Malá, která byla vyhlášena Seniorkou roku 2007, MUDr. Vladimír Štěpánek, dosud pracující lékař, aktivně zapojený do aktivit se seniory. Dalším byl zdravotně handicapovaný pan Ladislav Holba, mladý člověk se zbytky zraku a sluchu, jemuž usnadňuje život vodící pes. Dále PhDr. Jarmila Valoušková, psychologka Centra náhradní rodinné péče. Pravidlem se již staly akce připravované ve spolupráci s oddělením prevence policie České republiky na témata blízká seniorům.

Zájmové akce

Mezi zájmové akce patří Bingo, hra, která se v loňském roce uskutečnila čtyřikrát. Senioři se nejen pobaví, ale zároveň aktivizují psychické schopnosti. Zde patří i v roce 2009 nově zavedený typ programu pod názvem „Pějme píseň dokola“, kdy si spolu s hudebníky zazpívají i senioři.

Oslavy svátků

Nechybí ani akce, které jsou vázány k tradičním svátkům a zvyklostem, jako jsou Velikonoce, Den matek, smažení vaječiny, Den seniorů, Mikuláš a Vánoce. Senioři také rádi shlédnou vystoupení dětí některé z mateřských škol našeho obvodu.

Zájezdy

Ke každoročně očekávaným akcím patří zájezdy. V roce 2009 se uskutečnily tři, první byl na vrchol Lysé hory, druhý do Hvězdárny a planetária J. Palisy a do restaurace s vyhlášenými specialitami a podzimní byl na hrad Bouzov a Muzea pravých olomouckých tvarůžků v Lošticích.

Účast na uvedených akcích je v rozmezí 23 až 40 seniorů, podle typu akce. K nejoblíbenějším patří zájezdy, pak koncerty a oslavy svátků s pohoštěním. Obou zahrad při DPS bylo využito v roce 2009 k akcím jako je smažení vaječiny a zahradní grilování, které proběhlo několikrát. Do klubu seniorů na ul. Gajdošovou přijíždějí i senioři z domu s pečovatelskou službou na ul. Dobrovského.

Kromě akcí organizovaných přímo odborem sociálních věcí si senioři některé akce organizují sami. Začalo to pravidelnými úterky, kdy se senioři scházeli k zájmové činnosti, věnovali se rukodělným pracím a na jaře a na podzim si zorganizovali prodejní výstavku. Akce si organizují jednak v klubu

seniorů, např. vánoční posezení a Silvestr a jednak využili i zahradu, kde si zorganizovali smažení vaječiny a smažení bramborových placků.

V rámci organizování akcí pro seniory odborem sociálních věcí proběhla ve dnech 5. a 6. října 2009 jako každoročně v Klubu parník oslava Dne seniorů. Každý účastník byl obdarován kytičkou a malým dárkem. O kulturní program se postaral swingový orchestr Bedřicha Pukovce a dětské mažoretky „Poupata“, programem provázel známý konferenciér p. Pavel Handl. Seniory rovněž pozdravili zástupci vedení městského obvodu. První den konané akce byli vyhlášeni vítězové soutěže „Naše Ostrava“, kteří po dobu jednoho roku správně odpovídali na soutěžní otázky uveřejňované pravidelně v měsíčníku Centrum. Součástí celé akce byla prodejní výstavka rukodělných výrobků seniorů a nabídka informačních materiálů s obsahem sociálních služeb.

Spolupráce s neziskovými organizacemi

Za výbornou je možné označit především spolupráci s občanským sdružením Senior servis, s jehož pomocí jsou v klubu seniorů na ul. Gajdošova organizovány tyto aktivity pro seniory:

- kurzy jógy
- kurzy trénování paměti
- počítačový kroužek
- setkávání dobrovolníků pro činnost se seniory

Aktivity Senior servisu, stejně jako ostatní organizované akce v klubu, jsou určeny nejen obyvatelům domu s pečovatelskou službou, ale i ostatním občanům městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, kteří jsou na ně pravidelně zváni. O akcích pořádaných v klubech seniorů mají občané možnost se informovat jednak na webových stránkách městského obvodu, na nástěnkách v prostorech chodeb odboru sociálních věcí a na nástěnkách u domů s pečovatelskou službou, popř. v měsíčníku Centrum.